Hans Olav Løkken
Stjørdal
www.historiefortelleren.no

1718 Kista til general Armfeldt

Lørdag 1. november 1718 (svensk tidsregning) klokken to på morgen bryter den svenske hovedstyrken opp fra sin leir og beveger seg mot Stjørdalen. Det tar sin tid før hele armeen har forlatt sine bivuakker, faktisk flere timer. I det de første solstråler viser seg ved Blåstøyten, kan de ulike regimenter øke farten. Frossen mark medfører etter hvert høyt tempo. Ulike mindre norske patruljer bivåner det hele fra sine fremskutte stillinger. Sjefen for de norske styrkene, generalmajor Budde, hadde tillatt en del grupperinger nesten fritt leide, som sinte små stikkende bier skulle de irritere og forsinke karolinerne. En slik gruppe bestående av fire unge menn, ble ledet av korporal Ole Sveen. De tok seg frem til fots, stolte på evnen til å skjule seg, utnytte terrenget - slå til og forsvinne. De opererte i sitt eget nærmiljø, hvor de kjente hver eneste stein, busk og små dalfører, nesten som mindre canyons, ufremkommelige - hvor de kunne skjule seg. Å benytte hester ville både forsinke og avsløre dem. De var fostret opp med arbeid og atter arbeid. De var slitesterke, med en kondisjon som brakte de lett joggende av sted mil etter mil. Det var ikke det store tempoet, men på sikt var det ingen som kunne holde følge - ikke engang kavaleristene. De gjorde som Apacheindianerne - løp etter hverandre i samme fotspor.

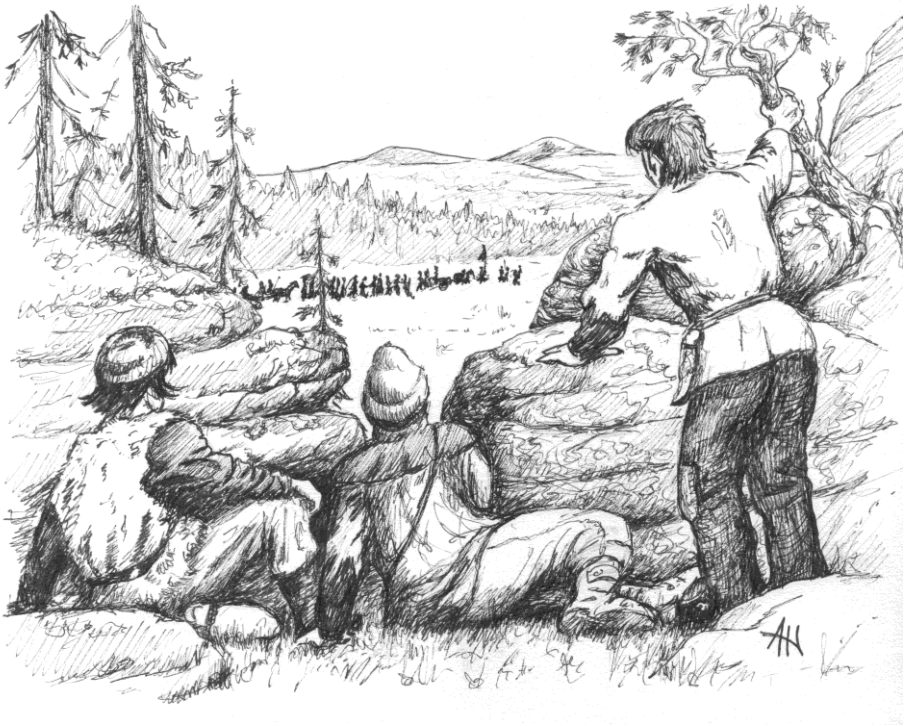

Ole Sveen hadde mottatt informasjon om at en mindre kavalerienhet hadde forlatt hovedkvarteret til general Armfeldt. Han fryktet at svenskene ville sette inn mottiltak ved å spore opp nettopp slike som ham selv. Det kunne bli en slags krig i krigen, hvor mindre troppestyrker utøvde en form for gerilja mot hverandre. Ole Sveen og hans tre kamerater tok seg over Stjørdalselva og gjemte seg i Mostadmarka hvor han var lommekjent. Her ville de vente. Her skulle han legge ut sitt agn, slik at svenske forpatruljer ville avsløre seg. Men Ole Sveen hadde ingenting å frykte. Kavalerienheten de hadde sett forlate hovedleiren var oberstløytnant Jung, som i løpet av to døgn skulle legge bak seg de ti milene til Duved med viktige ordrer til reservefunksjonene innen intendanturen.

Mens Ole Sveen samler krefter i en liten hule ved Jervfjellet, gjør den svenske armeen det samme. Det var kaldt, rått - men bare et tynt lag av snø. Søndag deltar hele styrken i gudstjenesten inne ved Dal, i de dype skoger mellom Hegra og Markabygda. Det var første bataljonsprest Iseus som forrettet. De sang ”*Vår Gud han er så fast en borg*”, - slik den svenske hæren alltid hadde gjort det de siste hundre årene når den følte at det avgjørende slaget ville stå. Deretter benyttet de dagen til tresking, maling og brødbaking. Det gikk rykter om at den norske hæren ville møte dem på de store slettene (Værnes) ved utløpet av elva. Ole hadde søndag ettermiddag tatt seg en tur ned til Øvre Gjervan for å søke informasjon. Siri, datter på gården og nylig enke på 24 år - kunne fortelle at alt mannfolket hadde blitt tilkalt av Budde, hvis hensikt var å orientere den militære ledelsen om alternative veier mellom Stjørdalen og byen. Mor til Siri, den 58-årige Anne hadde tatt seg nordover til folket på Herjuan. Ole likte ikke dette, og fortalte at de burde enten dra til byen eller holde i lag med andre. Siri og ungtausene på gården burde ikke være alene nå når svenske speidere streifet omkring i skogene.

Mandag 3. november bryter den svenske hovedstyrken opp. Regimentene var nå omorganiserte for å kunne komme raskere i kamp. Deler av hvert regiment ble skilt ut for å kunne gå umiddelbart inn i en kampgruppe. Resten av de kampdyktige gikk bak og dannet et eget korps for å forsvare de gamle og syke. Livkompaniet gikk nå i sin helhet sammen med regimentsstaben. Det gikk ikke fort. Mindre norske tropper var observerte både her og der. De forsøkte ikke å skjule sine spor. Det var nytteløst likevel med det lille snøfallet som stadig kom. Svenskene fryktet snikskyttere. Fortropper ble sendt ut for å ”rydde veien”. Armfeldt krysser Stjørdalselva mellom gårdene Vold og Trøite i Hegra. Armeen går så til ro. Det gjør også Budde. Han ankommer Trondheim samme dag og begynner utbedring av forsvarslinjen. Etter at rykte gikk om at Armfeldt hadde krysset Stjørdalselva, forlot mange sine hjem og bega seg til byen. Snart var folketallet der mangedoblet. På Gjervan valgte de å bli. Anders, husbonden på gården, var med som veiviser for norske styrker. Ole og hans geriljasoldater hadde tatt seg nærmere svenskene igjen. De var spente på fiendens veivalg. De registrerer at en større forpatrulje tar raskeste veien mot byen. Ole Sveen visste ikke at det var selveste generalløytnant Reinhold Johan de la Barre - som samme kveld stod utenfor bymuren og kunne konstatere at hele den norske styrken var inne i Trondheim. Noe svensk overrumplingsanfall kunne ikke benyttes. Nordmennene og Kristiansten festning syntes å vente på dem. All bebyggelse på Bakklandet, unntatt den nyoppførte kirken, ble revet for å ha fri skuddlinje. På Kristiansten var det 76 kanoner, og her lå 1 000 mann, på Munkholmen 400 mann, mens hovedstyrken var forlagt inne i selve byen. Til sammen var de norske styrkene på om lag 7 000 mann.

Mens andre norske speidere fulgte de la Barres bevegelser, velger Ole Sveen å følge hovedarmeen, der den tar seg gjennom Lånke mot Mostadmarka. Det er et meget langt tog, som til slutt strekker seg over flere timer. Utpå ettermiddagen tirsdag den 4. november ligger

det svensker i mindre leirer fra Lånke (svenskåkeren), ved Høyby (svensklægret), og inn mot Mostadmarka, mens hovedkommandoen synes å ta til høyre og slår leir sammen med hovedstyrken helt nede ved sjøkanten ved Halstad. Dette forteller Ole Sveen at en videre fremrykking mot Trondheim trolig ville forgå både langs fjorden og forbi Jonsvatnet. Den observante norske speideren legger merke til at store deler av intendanturen blir liggende langt sør i Mostadmarka, hvilket tydet på at kløvhestene og bærerne ville passere Jonsvatnet. Trolig skulle de her bunkre, koke (destillere) og frakte med seg nytt drikkevann til beleiringen som måtte komme. De norske geriljasoldatene visste selvsagt hva et hvert felttogs mest sårbare ledd bestod av. Målet for deres neste trekk sa seg selv.

Armfeldts felttog hadde hittil ikke hatt store problemer med norske styrker. Men svenske og finske speidere rapporterte stadig om norske bevegelser rundt dem. Hærstaben skjønte at noe ville skje, men siden de la Barres kurerer fortalte at nordmennene hadde tatt seg inn i byen, lot Armfeldt de ulike regimentene få ligge litt spredt omkring. Det gjorde underbringelsen lettere med tanke på avstander til ulike kilder av råstoff. Onsdag den 5. november lar Armfeldt alle få en hviledag med tanke på den sju dager lange ilmarsjen fra Verdal. Likevel ble det gitt ordre om sjekk av utstyr, samt at tresking og baking skulle fortsette hvert eneste minutt døgnet igjennom. Og hovedparolen var: ”*ikke drikk vann, vent på destillert vann fra intendanturen*”. Ole Sveen og hans tre kompanjonger ventet også.

De norske lommekjente ungdommene skulle utøve den meste irriterende taktikken et felttog vet om, nemlig ”hit and run”. De skulle stikke felttoget i dets hale. De stridende soldatene og våpnene var ikke noe mål i seg selv, men derimot selve livsgrunnlaget, *energien* i form av mat og drikke. Dette skulle også bli felttogets bane. Jonsvatnet og andre drikkekilder rundt Trondheim skulle så men ikke bli noe etterfyll. Det skulle Ole Sveen sørge for!

Torsdag den 6. november blir det ved 9-tiden gitt ordre om oppbrudd, over seks timer etter det som var vanlig tidsfaktor, men høstmørket var for hemmende. Alle skulle bevege seg fremover mot byen - og slå leir på høydene øst av Trondheim. Utpå kvelden slår de fleste leir ved Bakke gård. Fortroppene lå allerede nede ved Nidelva og ut mot Lade gård ved fjorden. Oberstløytnant Gabriel Cronstedt hadde for lengst sammen med sin 13 manns store ingeniørtropp inspisert elva, og funnet potensielle overfartssteder. General Armfeldt innretter sitt hovedkvarter på Tesli. Generalstabens kveldsmøte ble ingen oppmuntring. De ulike regimenter rapporterte om flere norsk stridspatruljer. Spesielt hardt hadde intendanturen blitt rammet. Flere tropper hadde blitt omdirigerte for å sikre vanntilførselen fra Jonsvatnet. Og det som verre var, - deler av generalens stabskompani hadde blitt borte. Grunnet vanskelig terreng ved Høyby - hadde lakeiene og andre deler av hoffet blitt litt etter, og meningen var at de skulle samle seg igjen ved ankomst Trondheim. ”*Hvor er min kiste*”?, spør Armfeldt. Adjutantene og de øvrige i staben ser kun ned i gulvet.

Noen timer tidligere hadde Ole Sveen tatt seg fra Brubakken i Mostadmarka, på sørsiden av Foldsjøen, over høydene nord av Bjørndalen - for å ta seg frem i det ulendte terrenget tilbake til sitt skjulested ved Jervfjellet. Han hadde nettopp fått beskjed om at hovedstyrken syntes å ville ta seg mot Trondheim på nordsiden av Jonsvatnet. Dit ville han forflytte seg senere på kvelden. Svenskene visste at Ole og hans kamerater holdt til oppe på Jervfjellet - som ga god oversikt over ulike troppebevegelser. Ole skjønte selvsagt at svenskene visste om hans tilstedeværelse, men han visste og at de ikke brydde seg om ham så lenge han holdt seg der. For å klare seg måtte de selvsagt gjøre opp ild, avslørende i seg selv, men uten betydning – terrenget var til stadighet dekt av nysnø, slik at spor ga til kjenne et usikkert aktivitetsnivå. Ja, faktisk var det om å gjøre å lage flest mulige spor for å forville og skremme.

Da Ole og hans tre følgesvenner tar seg ned fra Jervfjellet, passerer Lomtjønna og Bispentjønna - er det noe som fanger deres oppmerksomhet. Fra Granhaugen blir de oppmerksomme på et lite opptog som kom ned Ratdalen mot Gjervan og Jonsvatnet. Først er det noen få soldater, trolig eldre - ikke stridsdyktige, så følger seks menn i sivile klær, typisk bærere. På skuldrene bar de ei stor grå kiste. Bak dem igjen kom noen få kvinner og ungdommer, nesten for barn å regne. Noen eldre soldater dannet baktroppen. Ikke en stridsavdeling, men en typisk del av et stabskompani. Ole hadde hørt at feltherrer hadde med svøp og kiste. Men hvor var generalen? Hva gjorde kista her inne i skogen? Svaret fikk han aldri. For et skudd smeller og sidemannen faller, sterkt skadet. I løpet av et sekund skjønner Ole og de to andre at de hadde vært for ukonsentrerte, hatt fokus på feil sted. ”*Helvete å, streifvaktene….*” - roper den yngste av

nordmennene. Ole er allerede i stilling og plukker ned en finne som kommer løpende mot ham. Det er ikke tid til å lade om. En ny finne stormer frem. Den korte avstanden og den tette skogen forhindrer skuddutløsning. Det som kunne blitt en kamp mann mot mann, blir raskt overstått gjennom en rekke bajonettstikk. Finnen hadde feilregnet antallet i den tette skogen.

Sekunder etterpå lå han ved siden av sin falne kamerat. Opptoget nede på den enkle veien registrerer hva som skjer, tror sikkert det er fullt av nordmenn - slipper ned kista og stikker til skogs nordover mot Lauvåsen og Raudmyra. Ole lar de dra. Eldre, kvinner og barn utgjorde ingen trussel.

Ole og hans to medsoldater henter sin skadde venn, bærer han til Gjervan hvor Anne og Siri straks ikler seg en av krigens roller. Deretter henter de kista og det følget etterlot seg. De leverer alt fra seg til folket på Gjervan, låner seg litt redskap og går tilbake til skogen. En time senere hviler to finner (kalt svensker) i norsk jord. De kaster et par pinner opp-på, som et kors. De ser på hverandre, det blir ikke sagt et ord - for hva skal en si når en nettopp har tatt et liv. Dette var ikke hverdagskost. De var unge, sterke - men selvsagt mentalt uforberedte. Den yngste snur seg vekk, hikster litt - vil ikke vise sine følelser. ”*Kom*”, sier Ole, de går ned en liten bakke - vel vitende om at naturen i seg selv vil utslettet alle spor.

Det du hittil her har lest er en fingert historie, men trolig med en viss sannhetsgehalt - bygd på en tradisjonsfortelling fra Øvre Gjervan som rett og slett sier at den kista som befinner seg på gården den dag i dag er likkista til selveste general Armfeldt fra felttoget i 1718, og at to svensker ble drept og gravlagt av nordmenn i nærheten av gården. Armfeldt overlevde felttoget. Hvorvidt det er sammenheng mellom disse to drepte ”svenskene” og at kista kom til gårds, er ikke usannsynelig. I følge Reidar Korstad, som har viet omtrent et helt liv til undersøkelser rundt Armfeldts felttog, og derigjennom vår fremste lokale ekspert, så var det militærmusiker Olav Øverkil som i sine unge år hadde møtt en eldre hæroffiser som kunne fortelle at kista til Armfeldt befant seg på en gård ved Jonsvatnet. Reidar Korstad forteller meg en vakker maikveld i 2007 at han gjennom kilder i København har kommet frem til at målene på kista stemmer overens med høyden (lengden) til Armfeldt. Videre forteller Krogstad at det er helt logisk at svenskene til stadighet ble overrasket av norske stridspatruljer, som slo til der svenskene var svakest. At bærere flyktet og satte igjen kista, er helt naturlig. Men hvorfor beordret ikke generalen søk etter kista? Trolig som en følge av hans usikkerhet for kampmoralen. På dette tidspunktet tålte ikke Armfeldt flere falne. Et raid mot norske geriljasoldater og bakholdsmenn, ville bli for krevende. Armfeldt hadde nok med sin utålmodige konge, en hissig de la Barre og sultne og utslitte soldater. Han kunne ikke sette sin egen forfengelighet foran disse. Nå stod han ved målet. Kun Nidelva skilte ham fra seier. Kista hadde på dette tidspunktet ingen betydning for generalen. Ut i fra hva vi vet hva som skjedde, var det nære på senere at han fikk bruk for sin kiste, men da var felttoget for langt unna og i fullstendig oppløsning. Kanskje hadde han på det tidspunktet fått seg ei ny kiste?

Det skal bemerkes at gårdens tradisjonsfortelling tilsier at de som observerte at svenskene forlot kista befant seg oppe i Øyaberget. Kista på Gjervan er typisk for sin tid, tung, massiv og sammensatt ved hjelp av trenagler. Den ble ikke fraktet av hester, men hele seks personer bar den høyt hevet på skuldrene, på linje med den tradisjonen flere land fortsatt utøver. Ut i fra Karolinska Forbundet og Krigsarkivet i Sverige finnes det få dokumenterte kilder hva gjelder medbringelse av likkiste. Gjennom de svar jeg har fått synes det som visse retningslinjer ble i sin tid utarbeid hva gjaldt kongen som hærfører. Her skulle kista eventuelt bæres hjem. Hvorvidt kista ble fraktet med hest eller båret frem, kan vel også ha noe med terrenget å gjøre.

Det forefinnes vel i alle bygder i Trøndelag en eller annen tradisjonsfortelling fra Armfeldts felttog. Noen går igjen, på linje med historier fra andre tidsepoker, men de har alle en tendens

til kun å bli vandresoger i en god og underholdende muntlig tradisjon. Slike historier enten vokser (fjæra som blir til høns), forsvinner, skifter karakter eller blir vel mye tilpasset. Men så

Marta Hagemo, Thora Rinnan, Petter Rinnan og Kåre Hugås, 28.mai 2007

har vi de få som overlever, og blir betraktet som mer troverdige, mest fordi de blir holdt innen samme familie og tillagt samme gård. Slik er det med kista til Armfeldt. Marta Hagemo, født 19. juli 1935 sier det så enkelt til meg en dag jeg besøker Gjervan gård: ”*Verken kista eller historia har forandret seg på snart 300 år, en har fra generasjon til generasjon innen samme familie på Gjervan visst at dette var kista til Armfeldt - mer ble ikke sagt om den saken.*” Det er på et vis ikke nødvendig å si så mye mer heller. En sann historie trenger ikke pusses på, den overlever ved kun å være der, slik også kista er. Begynner gjenstanden å vandre, vil historien også begynne å utvandre. Det er noe traust og godt over både Gjervan og folket der. Jeg skal i alle fall ikke gjøre meg til dommer. En c14 undersøkelse vil kanskje kunne gitt visse data.

Enkelte historier har muligens blitt til for å tone ned andre. Et slikt eksempel er fra samme området. Da felttoget kom fra Frigården i Lånke og over til Høybygrenda sør av Hommelvik, slo de seg ned på det stedet som i dag kalles for svenskelægeret. Det heter seg at en svenske ga seg igjen der oppe i Høybyområdet. Mannfolket var utkommanderte, og det var visstnok kun igjen ei kone med ungene sine på plassen Kolbotnen. Hun tok ungene med seg ned til Sørneset. Etter en stund så de at det kom røyk fra

skorsteinen på Kolbotnen. En av de større ungene ble sendt oppover for å undersøke. Han kunne fortelle at det var svensken som hadde overtatt huset. Han satt inne og sydde på noe vadmel. Gutten gjorde flere turer oppover i dagene som kom. Men så en dag kom han ikke tilbake. Svensken hadde skutt ham. Krigen ble slutt, og mannfolket kom hjem igjen. Svensken gjemte seg på et rom på loftet. Men til slutt fikk de tak i ham, og førte han til byen, hvor han ble dømt. Soldaten ble bundet fast på bybroa, hvor han sto til han sultet i hjel. Visse dokumenter fra 1719 skal visstnok tilsi at ei anna kone sammen med sine fire barn ble myrdet av karolinerne, likeledes kona til en krøpling kalt Hågen. Rent ubevisst kan mordhistorien blitt neddimensjonert, hvor hele seks myrdede har blitt til en guttunge. Kanskje var det noen som ville glemme? Ser vi på denne tradisjonsfortellingen i lys av hva kjente historikere har sporet opp, så vet vi altså at armeen lå i ro onsdag den 5. november. Hovedkvarteret lå ved Halset gård, hvor også naturligvis Helsinge regiment lå med sine 1 500 mann. På ei slette nede ved fjorden ble det bygd en galge. Kompanier fra de fleste regimenter ble kommanderte til å overvære en henrettelse. De ble stilt opp på tre sider. På den fjerde siden stod det en del sivile som var oppfordret til å møte, nærmest for å bevitne at den svenske hæren gjorde rett og sjel for seg. Selveste generalmajor Otto Reinhold Yxkull fra Åbo lens regiment til hest, trådde frem og leste opp dommen fra krigsretten, både på svensk og finsk. Og det interessante her er følgende: En finlender fra hans eget regiment var dømt til døden for å ha slått Berit, kona til Erik Kullbrenner, til krøpling og myrdet hennes søster Anne. Drapet var skjedd i Eriks husmannstue. Går vi så tilbake til ovennevnte tradisjonsfortelling, så er det store likhetstrekk her - selv om andre navn er protokollført fra Åbo lens regiment til hest. Med stor sannsynlighet er det altså snakk om to varianter av samme hendelse.

Øvre Gjervan

Tilbake til Gjervan, og 5.tippoldeforeldrene til vår Marta. Alt tyder på at kista kom til Gjervan straks. Det er vel mest naturlig at husbondsfolket Anne og Anders i 1718 så på kista som en vanlig oppbevaringsgjenstand. De så nok praktisk på det hele. Det ble vel slik med den neste generasjonen også, da Siri og Fredrik i 1736 kjøpte gården av madam Maren Schøller. Fru Schøller var enke etter rådmann Jan Wessel, og følgelig mor til Tordenskiold. Hennes svigersønn Knut Brun (gift med datter Karin) overtok som rådmann i Trondheim. Se bind 1, side 104. Både kista og tradisjonsfortellingen fulgte nå fra generasjon til generasjon, gjennom oppgang- og nedgangstider. Øvre Gjervan lå på ingen måte isolert til, gården ble et midtpunkt

og en skyss-stasjon etter hvert. Sykdommene kom derfor også raskt til Gjervan, hvor nevnte Siri mister sin andre mann ”av feber” i 1753, (hun mistet sin første mann omkring felttogets innfall) - for deretter å erfare at hennes sønn og nye eier av Gjervan mister flere av sine barn, hennes barnebarn.

Enkelte familiemedlemmer med tilknytning Øvre Gjervan, sept 2007.
Bak f.v: Kristine Presthus, Ole Morten Valstad m/lille Arne, Kristen Gjervan Hagemo, Morten Valstad, Steinar Valstad, Kristian Gjervan Hagemo m/lille Even, Marit Petersen
Foran f.v: May Hagemo, Marta Hagemo, Ole Hagemo, Kjersti Valstad

Dersom vi hopper noen generasjoner, møter vi så besteforeldrene til vår Marta. Bestefar Sivert Andreas Kristensen Gjervan (1866-1936) hadde overtatt gården i 1902 etter sine foreldre: Kristen (f.1830) og Ingeborg (f.1835). Begge disse dør i 1907, en del av naturens gang. Far til Kristen igjen (tippoldefar Sivert) derimot synes å ha fått en mer uventet utgang av livet da han dør som 40-åring i 1838 av ”Fraast, Mavepine”. Besteforeldrene til dagens eier, Sivert og Martha skulle få 8 barn, blant annet Kristen (1898-1952) - far til Marta. Han overtok Gjervan i 1934. Bestemor Martha dør i barsel som 42-åring med sitt niende barn i 1911. Tilbake satt Sivert med 8 unger, en skjebne han dessverre måtte dele med så mange før i tida. Marta forteller at dette på sin måte kom til å prege ham, naturligvis, - men at han trolig ble reddet på grunn av at gården på den tiden var i oppgang og hadde en del tauser (tjenestepiker) som overtok morsrollen. Kristen, som var far til dagens Marta, var som tidligere nevnt født i 1898 og døde i 1952. Han ble gift i 1933 med Elise Bostad fra Sjøvoll i Malvik. Under 2. verdenskrig tjenestgjorde Kristen i Gratangen med løytnants grad. Elise var hjemme og drev gården i de krigsårene han var borte - ved hjelp av hans brødre. Det var et enestående godt familiært forhold på gården, så da Kristen døde i 1952 kunne hans enke drive gården videre ved hjelp av sin svoger Håkon.

I 1961 tok deres eneste barn Marta Gjervan - og hennes mann Ole Hagemo - over som eiere av gården. En meget driftig husbonde var kommet til gårds. Når han kom startet en ny æra på Øvre Gjervan. Med slit og dyktighet har Marta og Ole bygd opp og drevet gården, hvor den nye tid møter det tradisjonsbundne til glede for kommende generasjoner. Familien skriver navnet Gjervan med G.

Navnet blir uttalt Jærvann. Gården Gjervan var bebodd før Svartedauen, men befolkningen synes å død ut under epidemien. Det var nok ikke mange gårdsbeboere som overlevde Svartedauen rundt Jonsvatnet. Gjervan lå som ødegård i ca. 100 år etterpå, før det igjen ble beboere på gården.

Kåre Hugås, juli 2007

I følge Aslak Bolt`s jordebok fra 1430 omtales Gjervan som ødegård under Nidaros Bispesete under navnet "Jerfui." Sannsynligvis skriver det seg fra det gamle navnet som var på Jonsvatnet tidligere, nemlig "Jerfir:" Jonzvatnet finnes nevnt i 1540. I 1626 ble det skrevet "Offuer Jerff," og i 1667 Gierffuen. I det 15 - 16 århundre er skrivemåten i Regnskaps og Jordebøker vidt forskjellige. Fra Jerwe - Jerffuenn - Hierffuen - tilbake til Jerffuenn igjen, og tilslutt Jerven i 1723. Kåre Hugås har en teori om at det kom en finne over fra Mostadmarka og bosatte seg på Gjervan. Da han så det store Jonsvatnet, pekte han utover og sa: "Jerwi," som betyr vann på finsk. Dermed hadde han navnet på gården og vannet.

Døden til tross, den berømte kista har fått stå i fred på Øvre Gjervan. I dag et lite klenodium, som skal minne oss om vår sårbarhet fra en skjebnetid. Det kunne ha gått riktig ille for vårt land den gangen, men døden valgte bort ett behov i traktene rundt Gjervan ved Jonsvatnet. Men så tok han det igjen med renter da 2 300 frøs i hjel i Sylane, og generalen mistet til sammen 4 273 mann (3 700 som følge av fjellmarsjen) i en krig nesten uten skudd. Inntil noe annet er bevist (c14), velger vi å tro at kista på Øvre Gjervan er Armfeldts likkiste. Det styrker vår nasjonale selvrespekt.